

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

133-ТА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 6.2.2019 Г. – 7.2.2019 Г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно борбата срещу словото на омразата и престъпленията от омраза

(2019/С 168/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

- дълбоко шокиран и опечален от убийството на кмета на Гданск и член на КР Павел Адамович — истински европеец, който подкрепяше и защитаваше ценностите свобода, солидарност, демокрация, социално приобщаване и достойнство;
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека;
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека;
- като взе предвид становището си от 6 февруари 2019 г. относно „Европейски подход за борба с дезинформацията, разпространявана онлайн“;
- като взе предвид становището си от 15 юни 2016 г. относно „Борба срещу радикализацията и съпроведения с насилие екстремизъм: механизми за превенция на местно и регионално равнище“;
- като взе предвид разискването на Европейския парламент от 30 януари 2019 г. относно „Борба с климата на омраза и физическо насилие срещу демократично избрани мандатонасители“;
- като взе предвид работата на Групата на ЕС на високо равнище за борба с расизма, ксенофобията и другите форми на нетърпимост;
- като взе предвид необходимостта от задълбочаване на диалога с хората, включително с оглед на провеждащите се към момента и бъдещите избори на местно, регионално, национално и европейско равнище;

1. е дълбоко обезпокоен от зачестилите случаи на слово на омразата и престъпления от омраза и влошаването на публичния дискурс, които поражда всякакъв вид насилие, екстремизъм, пропаганда и нетолерантност в Европейския съюз (ЕС) и поставят под заплаха самите устои на европейския проект. Буди безпокойство фактът, че политици на изборни длъжности в различни държави са подлагани на неправомерен натиск при изпълнението на демократичния си мандат. Популизъмът и недемократичните сили са предизвикателство за демокрацията и биха могли в крайна сметка да отслабят нейното функциониране;

2. изтъква, че ЕС се основава на общ набор от основни ценности, който включва човешкото достойнство и недискриминацията (член 2 от Договора за Европейския съюз) и свободата на словото (член 10 от Европейската конвенция за правата на човека и член 11 от Хартата на основните права на ЕС);

3. очаква от европейското, националното, регионалното и местното равнище на управление, медиите, организациите на гражданското общество, икономическите участници и отделните граждани да зачитат тези ценности, които са в основата на взаимното доверие и разбирателство и са крайъгълен камък на отворените и демократични общества;

4. изтъква, че проповядващата омраза реторика разединява обществото ни, насажда страх и радикализация, дискредитира и дехуманизира отделни хора и може да доведе до трагични постъпки. Тя руши целта, която всички споделяме — силна Европа, единна в многообразието, мир и общи ценности;

5. призовава всички равнища на управление да приемат мерки, за да предотвратят насилието, тормоза, словото на омразата и престъпленията от омраза и да защитят гражданите от тях; освен това настоява всички политически партии, като крайъгълни камъни на ефективната демокрация, да се въздържат от използването на слово на омразата и пропаганда като средство за спечелване на политическо предимство;
6. изтъква, че поради близостта си до гражданите регионалните и местните политици, особено кметовете и местните съветници, по-често стават мишена на омраза и физическо насилие;
7. изтъква, че те заедно с множество местни и регионални инициативи и участници от гражданското общество са в челните редици на борбата срещу нетолерантността и същевременно имат задължението и отговорността да се борят с проявите на насилие и проповядването на омраза;
8. призовава всички държави — членки на ЕС, и всички равнища на управление да инвестират в образование и да повишават информираността на гражданите за необходимостта от взаимно уважение и сериозните рискове за отделните хора, обществото и демокрацията, произтичащи от словото на омразата и престъпленията от омраза;
9. призовава да се насърчават отговорното ползване на интернет и медийната грамотност, за да може гражданите и особено младите хора да придобият необходимите знания и способност да идентифицират словото на омразата и престъпленията от омраза и да им се противопоставят както онлайн, така и извън мрежата;
10. призовава всички социални медии и интернет платформи да поемат колективната отговорност да насърчават и благоприятстват свободата на словото, но същевременно да се борят със словото на омразата и престъпленията от омраза в съответствие с Кодекса на поведение във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, договорен през май 2016 г. между Европейската комисия и Facebook, Twitter, Microsoft и YouTube; призовава също така да се въведат ефективни инструменти за прекратяване на анонимността и спиране на фалшивите профили, както и за наблюдение на тъмната мрежа, която често се използва като средство за разпространение на радикално съдържание;
11. взема под внимание четвъртата оценка на Кодекса на поведение на ЕС във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза, представена от Европейската комисия на 4 февруари 2019 г. Отбелязва, че в 72 % от случаите участващите ИТ дружества действително са реагирали на уведомления за слово на омразата чрез заличаване на съдържанието. В същото време изразява съжаление, че равнището на предоставената обратна връзка за уведомяващите потребители е спаднало до 65,4 %. Поради това препоръчва да се разгледа възможността за допълване на доброволния характер на Кодекса с регулаторни действия на равнището на ЕС;
12. насърчава по-доброто сътрудничество и комуникация между всички равнища на управление, полицията, прокуратурата и съда, както и организациите на гражданското общество, за да може словото на омразата и престъпленията от омраза да се идентифицират на ранен етап, да се приложат подходящи мерки за тяхното предотвратяване и за борба с тях, и да се гарантират надлежно разследване, наказателно преследване, издаване и изпълнение на присъди;
13. счита, че е изключително важно във всяка държава членка — в сътрудничество с ЕС и регионалните и местните органи — да се създаде система за предупреждение, която да оказва подкрепа и да дава насоки, позволявайки на познати или членове на семейството бързо и лесно да потърсят помощ, ако дадено лице започне да проявява склонност към съпроводен с насилие екстремизъм и престъпления от омраза;
14. призовава за подкрепа и солидарност с всички жертви и свидетели на слово на омразата и престъпления от омраза и ги насърчава да докладват такова поведение на компетентните органи, които трябва да гарантират защитата на жертвите и свидетелите; призовава за въвеждане на мерки и механизми, които да улеснят наказателноправните органи при установяването на контакт с жертвите, гражданското общество и организациите в рамките на общностите за справяне с този проблем;

15. изтъква, че съществуващите инструменти не осигуряват пълна защита на правата на човека и човешкото достойнство и с оглед на това призовава държавите членки да работят в сътрудничество с местните и регионалните власти и с ЕС по изготвянето на ефективно законодателство и инструменти за борба с разпространението на слово на омразата и подбуждането към престъпления от омраза в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност ⁽¹⁾;

16. възлага на председателя да изпрати настоящата резолюция на Комисията, Европейския парламент, Съвета, председателя на Европейския съвет, румънското председателство на Съвета на ЕС и политическите формации в ЕС.

Брюксел, 7 февруари 2019 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁾ Съгласно насоките на Групата на ЕС на високо равнище за борба с расизма, ксенофобията и другите форми на нетърпимост.